

FÖRKLARING OM INSTIFTANDET

av **EUROPEISKA SÖNDAGSFÖRBUNDET**

"Låt oss arbeta tillsammans för anständiga arbetstider!"

Rättvisa arbetsförhållanden

Varje arbetstagare har rätt till hälsosamma, säkra och värdiga arbetsförhållanden.

Varje arbetstagare har rätt till en begränsning av den maximala arbetstiden samt till dygns- och veckovila och årlig betald semester.

Artikel 31 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

Arbetsfria söndagar och anständiga arbetstider är av största vikt för medborgare i hela Europa. Vi som har undertecknat detta dokument anser att alla medborgare i Europeiska unionen har rätt till anständiga arbetstider, vilket i princip innebär att arbete under sena kvällar, nätter, allmänna helgdagar och söndagar inte får förekomma. Vi anser att den lagstiftning och praxis som idag tillämpas på EU-nivå och på nationell nivå måste värna mer om hälsa, säkerhet och värdighet för alla, och att mera uppmärksamhet bör ägnas åt att främja en sammanjämkning av yrkesliv och familjeliv. Vi anser att den sociala sammanhållningen mellan medborgarna i Europeiska unionen bör stärkas.

ARBETSVILLKOR I FAROZONEN

Empiriska studier visar att oregelbundna och obekväma arbetstider orsakar en rubbning av den sociala dygnsrytmen, vilket har en mycket negativ inverkan på arbetstagarnas hälsa och säkerhet. De ohållbara arbetstidsmönstren (oförutsägbar jourtjänstgöring, splittrade arbetspass, skiftarbete, obekvämt arbetstid som exempelvis natt- och helgarbete) kan leda till ökad stress och sjukdomar, och även till frånvaro som är relaterad till stark frustration på grund av bristande kontroll över och inflytande på ens eget arbete och liv. Att människor arbetar på söndagar eller på oregelbundna tider beror snarare på ekonomisk nödvändighet än på deras egna val. De ohållbara arbetstidsmönstren, särskilt när de inte innebär tillräckligt mycket arbetstid, är den huvudsakliga källan till det växande fenomenet med "arbetande fattiga" i Europa.

SAMMANJÄMKNING AV ARBETE, FAMILJ OCH PRIVATLIV

På söndagarna har föräldrar och barn möjlighet att umgås med varandra. Skolorna är stängda denna dag. Enligt EU-direktivet om skydd av minderåriga i arbetslivet är söndag redan fastställd som veckans vilodag för barn och ungdomar i EU. Inte bara söndagsarbete utan även långa arbetsdagar och oregelbundna arbetstider kan göra det svårt eller rentav omöjligt för arbetstagarna att ha ett riktigt familjeliv och förena arbete med plikter mot barn och andra anhöriga.

SOCIAL SAMMANHÅLLNING

Av tradition kan människor tack vare de arbetsfria söndagarna frigöra sig från en rent ekonomiskt styrd livsstil. Söndagarna är referensen för statens och samhällets tidsorganisering. Även om det är nödvändigt att kunna tillhandahålla grundläggande tjänster av allmänt intresse, som exempelvis katastrofhjälp, polis och sjukvård, skapar en gemensam veckovilodag det ramverk som krävs för att vidmakthålla den kollektiva tidsrytmen i alla medlemsstater i EU. Den bidrar till att stärka den sociala sammanhållningen i våra samhällen. Endast en väl skyddad gemensam arbetsfri dag per vecka ger medborgarna möjlighet att fullt ut ägna sig åt kulturella aktiviteter och sport och att delta i det sociala och religiösa livet, att söka kulturell stimulans och andligt välbefinnande och att engagera sig i frivilligt arbete och föreningsverksamhet. Utan denna dag skulle alla dessa former av social interaktion och tidsfördriv äventyras.

ALLIANSENS RESOLUTIONER

Europeiska söndagsalliansen

- stöder skydd för hälsa och säkerhet för arbetstagarna och deras rätt till en fastställd maximal arbetstid och till en veckovila som i princip omfattar söndagarna
- stöder respekten för de kollektivavtal som reglerar arbetsorganisationen och som är nödvändiga för det sociala kontraktet i ett modernt samhälle i Europa
- varnar för det ökande ekonomiska trycket som underminerar de nationella bestämmelserna angående arbetsvillkoren
- åtar sig att skydda och främja arbetsfria söndagar och helgdagar och att verka för anständiga arbetstider
- uppmanar EU:s institutioner att skydda söndagen, som i princip skall vara den gemensamma veckovilodagen i EU
- uppmanar EU att bättre se till att EU-lagstiftningen och reglerna på den inre marknaden garanterar en central plats för hälsa och säkerhet, arbete och balans i livet samt den sociala sammanhållningen genom att lansera relevanta initiativ för att säkerställa arbetsfria söndagar och anständiga arbetstider
- vädjar till regeringarna i medlemsstaterna att ta sitt ansvar för att förbättra, genomdriva och tillämpa befintlig lagstiftning och praxis och respektera kollektivavtalen.

INBJUDAN ATT DELTA

Europeiska söndagsalliansen

- inbjuder alla i det civila samhället (familjer, sportföreningar etc.), nationella och lokala söndagsallianser, fackföreningsrörelsen och socialt ansvarstagande arbetsgivare, kyrkor och religiösa organisationer att ansluta sig till denna allians och vidta åtgärder för att främja skyddet av arbetsfria söndagar och anständiga arbetstider
- vädjar till alla demokratiska politiska partier att stödja dess talan och vidta nödvändiga åtgärder genom demokratiska institutioner och medier för att främja skyddet av arbetsfria söndagar och anständiga arbetstider

Bryssel den 18 februari 2011